

Den offentlige beskæftigelse er vokset kraftigt – og staten ansætter stadig flere til administration

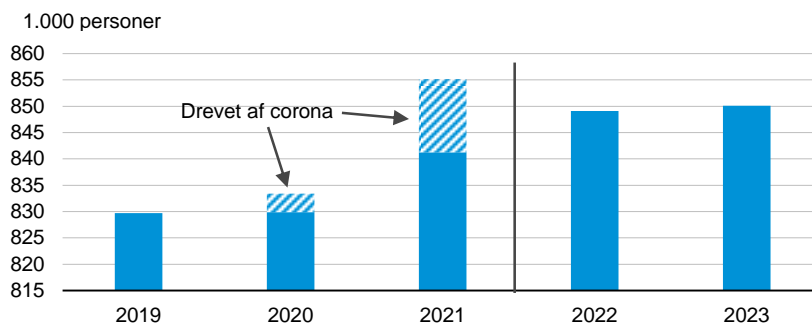
Den offentlige beskæftigelse er steget med hele 36.500 personer siden 2019. En del af stigningen kan tilskrives corona-epidemien, men det dækker også over en underliggende vækst bl.a. drevet af flere ansatte i den statslige administration. Og løftet fastholdes og udbygges endda i de kommende år ifølge de seneste tal fra Finansministeriet.

Den offentlige beskæftigelse er steget markant under S-regeringen

Under corona er den offentlige beskæftigelse steget med 36.500 personer fra fjerde kvartal 2019 til første kvartal 2022. På årsbasis er

Den offentlige beskæftigelse stiger, når der ses bort fra corona

Offentligt beskæftigede

Anm.: Den offentlige beskæftigelseeffekt af corona er de skraverede områder. De er beregnet ved, at hele stigningen i beskæftigelsen i sundhedsvæsenet og halvdelen af stigningen i daginstitutioner under corona er midlertidig, og derfor kan bortfalde igen i 2022 og frem. Der er anvendt stigningen i perioden fra fjerde kvartal 2019 til 3. kvartal 2021, da det er seneste periode, der er detaljerede data for. Der ses bort fra en coroneffekt i første kvartal 2022.

Kilde: Finansministeriet, Danmarks Statistik og Dansk Industri

den offentlige beskæftigelse steget med godt 25.000 fra 2019 til 2021. En del af denne stigning kan tilskrives corona, men selv hvis man som en illustrativ beregning antager, at hele stigningen inden for sundhedsvæsenet og halvdelen af stigningen inden for daginstitutioner er drevet af meransættelser i lyset af corona, så er den offentlige beskæftigelse underliggende steget med ca. 11.500 personer fra 2019 til 2021. Og ifølge de helt nye skøn i Økonomisk Redegørelse, så fastholdes og udbygges det høje niveau i 2022 og 2023. I 2023 (hvor alle meransættelser drevet af corona må antages at være ophørt), er der godt 20.000 flere offentligt ansatte end i 2019, hvor regeringen tiltrådte.

Vi har været igennem en periode med et stort pres på arbejdsmarkedet med ekstraordinær mangel på arbejdskraft, og vi ser ind i en fremtid med store og arbejdskraftintensive investeringer i f.eks. den grønne omstilling. Derfor mener DI, at den offentlige beskæftigelse bør bringes tilbage til gennemsnittet for 2011-2019, svarende til et fald på godt 31.000 personer i forhold til niveauet i 2021. I 2022 svarer det til et fald på 25.000 personer.

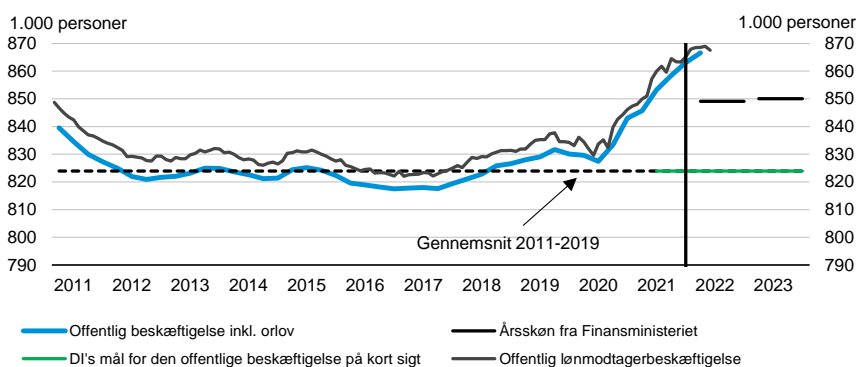
Den offentlige beskæftigelse er steget med 36.500 personer siden 2019

Den offentlige beskæftigelse er steget markant

Den offentlige beskæftigelse er steget kraftigt i 2020 og 2021 – samlet set med 36.500 personer under corona fra fjerde kvartal 2019 til første kvartal 2022. Regeringens politik lægger op til, at den offentlige beskæftigelse kun skal tilpasses i begrænset grad frem til 2023.

Udvikling i den offentlige beskæftigelse siden 2011

Offentlig beskæftigelse, 2011-2023

Anm.: Den skønnede offentlige beskæftigelse i 2023 er beregningsteknisk beregnet på baggrund af den højest mulige offentlige forbrugsvækst i 2023 (råderummet) og et uændret forhold mellem varekøb og lønsum.
Kilde: Danmarks Statistik og Finansministeriet.

Især stigninger inden for sundhedsvæsenet og offentlig administration

Det er de to områder *social- og sundhedsvæsen* og *offentlig administration, forsvar og politi*, som har drevet stigningerne. Det fremgår af Danmark Statistiks arbejdstidsregnskab. I løbet af

coronakrisen – dvs. fra fjerde kvartal 2019 til første kvartal 2021 – er de to områder steget med hhv. 23.400 og 10.000 personer.

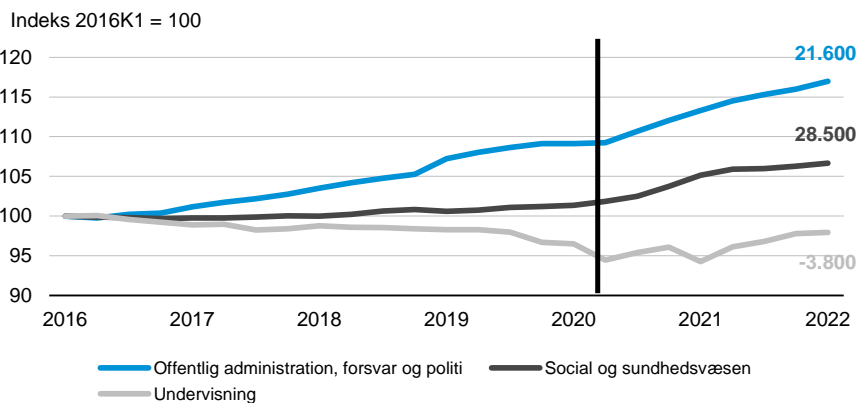
Ser man lidt længere tilbage i tid, fremgår det, at mens stigningen inden for social- og sundhedsvæsenet er sket under corona, er stigningen inden for *offentlig administration, forsvar og politi* i højere grad en fortsættelse af en længere tendens.

Næsten hele beskæftigelsesstigning inden for sundhedsvæsenet er sket under corona, mens det er knap halvdelen af stigningen for administration

Fra 2016 og frem til start 2022 er stigningerne på de to områder således hhv. 28.500 og 21.600. Med andre ord er mere end 80 pct. af den samlede stigning på social- og sundhedsområdet i hele perioden 2016-2021 sket efter corona-epidemiens start, mens det for *offentlig administration, forsvar og politi* er godt 45 pct.

Store stigninger under corona, men længere tendens til stigning inden for offentlig administration, forsvar og politi

Beskæftigelse i offentlig forvaltning og service, 2016K1 - 2021K4

Anm.: Egen sæsonkorrektur. Den lodrette linje angiver coronakrisens begyndelse
Kilde: Danmarks Statistiks arbejdstidsregnskab og egne beregninger.

I analysen anvendes flere forskellige kilder til den offentlige beskæftigelse, da de hver især kan beskrive forskellige aspekter. I boksen nedenfor er de tre kilder beskrevet nærmere.

Kilder til offentlig beskæftigelse

Der er i denne analyse anvendt tre forskellige beskæftigelsesopgørelser. For det første er der anvendt den offentlige beskæftigelse fra *nationalregnskabet*. Den er anvendt, da det blandt andet er den, som Finansministeriet skønner over for de kommende år. Sidste observation for *nationalregnskabet* er 1. kvartal 2022.

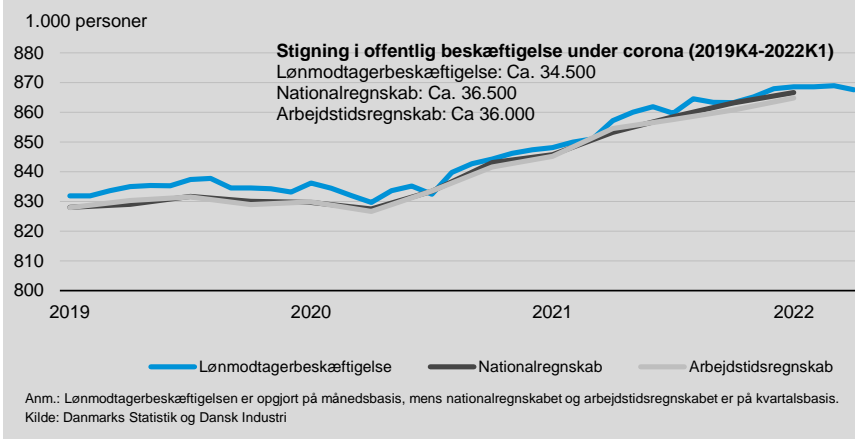
Dernæst er der anvendt den offentlige beskæftigelse fra *arbejdstidsregnskabet*. Her er det muligt at opdele på sektorer og brancher samtidig med, at data offentliggøres forholdsvis hurtigt. Sidste observation for *arbejdstidsregnskabet* er 1. kvartal 2022.

Slutteligt er der anvendt data for *lønmotagerbeskæftigelsen*. Her her DI adgang til registerdata, som giver mulighed for at se på mere detaljerede opgørelser. På registerniveau er denne statistik dog ikke offentliggjort lige så langt frem i tiden som de andre statistikker. Sidste observation for *lønmotagerbeskæftigelsen* på sektorniveau er april 2022, mens det på registerniveau er september 2021.

De tre statistikker viser ikke helt de samme niveauer for den offentlige beskæftigelse, men udviklingen er tid og tendenserne er ens for de tre statistikker.

Flere kilder til beskæftigelse, men ensartet stigning under corona

Udvikling i offentlig beskæftigelse

Via registerdata for lønmotagerbeskæftigelsen er det muligt at gå et spadestik dybere og få et mere detaljeret billede af, hvad der har drevet stigningen, herunder opdelt på detaljerede brancher. Data på registerniveau er tilgængeligt frem til og med september 2021 i skrivende stund.¹

¹ Det bemærkes, at der findes aggregeret data for lønmotagerbeskæftigelsen frem til marts 2022. Den samlede lønmotagerbeskæftigelse i offentlig forvaltning og service er steget med ca. 5.500 personer yderligere fra september 2021 til marts 2022.

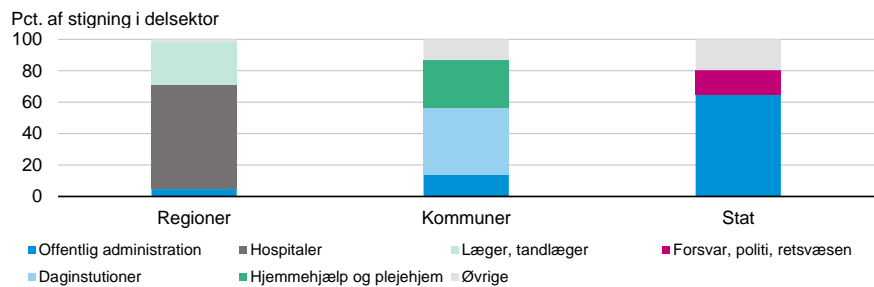
Fra december 2019 til september 2021 er den offentlige lønmodtagerbeskæftigelse steget med ca. 30.000 personer.² Fordelingen af stigningen mellem delsektorerne er ca. trefjerdedele i kommuner og regioner og en fjerdedel i staten.

Mere end 80 pct. af stigningen i regioner og kommuner stammer fra sundhedsvæsen, hjemmepleje og daginstitutioner

Godt 80 pct. af den samlede stigning i regioner og kommuner siden december 2019 kan henføres til flere ansatte i sundhedsvæsenet, hjemmeplejen og daginstitutionerne. Mange af de ansættelser skal ses i lyset af myndighedsindsatsen, selvom der har været en længe-revarende stigning i antallet af ansatte inden for hjemmehjælp. For staten er knap to tredjedele af stigningen drevet af offentlig administration.

Stigningen er drevet af sundhed, dagtilbud og administration

Fordeling af stigning i delsektorer på største brancher, december 2019 - september 2021

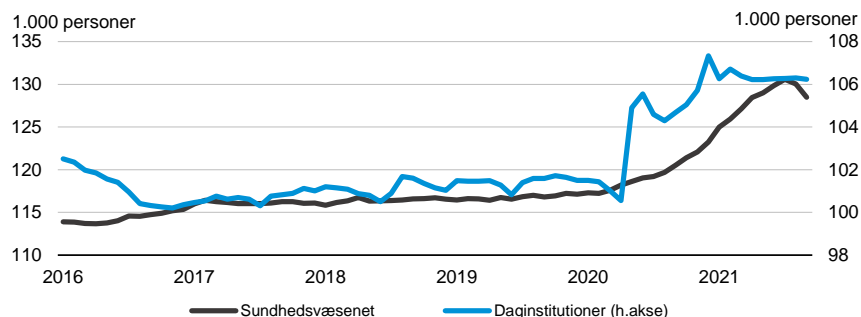
Anm.: 'Øvrige'-kategorien i staten kan primært henføres til flere ansatte på videregående uddannelser. Udviklingen i denne branche har dog, i modsætningen til normalen, været særdeles volatil de seneste år. Udviklingen skal derfor fortolkes varsomt. Egen sæsonkorrektur.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

16.000 flere ansatte i sundhedsvæsenet og daginstitutioner under corona

Kigger man længere tilbage i tid fremstår beskæftigelsesstigningen inden for sundhed og daginstitutioner under corona endnu mere markant. Sundhedssektoren og daginstitutionerne fylder en stor del af den offentlige sektor, og før coronaepidemien var der ca. 219.000 personer. Pr. september 2021 var beskæftigelsen steget til næsten 235.000 personer. Altså en stigning på ca. 16.000 personer.

² Til sammenligning er den offentlige beskæftigelse ifølge arbejdstidsregnskabet steget med ca. 30.800 fra 4. kvartal 2019 til 2. kvartal 2021.

Antal ansatte i sundhedssektoren og daginstitutioner er vokset kraftigt
Lønmodtagerbeskæftigelse i hospitaler, læger og tandlæger samt daginstitutioner

Anm.: Egen sæsonkorrektur. "Sundhedsvæsenet" er her den regionale sektor og brancherne 861 og 862. "Daginstitutioner" er den kommunale sektor og brancherne 881 og 889.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Beskæftigelsesstigningen i daginstitutioner skal også ses i lyset af den nuværende indfasning af den politiske aftale om minimumsnormeringer startende fra 2020 og frem, men det kan ikke forklare hele stigningen, som i højere grad skal forklares gennem de krav, der under corona var til hygiejne, opdeling i grupper og derudover ekstra personale til at dække ind for sygefravær. Det indikeres også af de store udsving fra måned til måned.

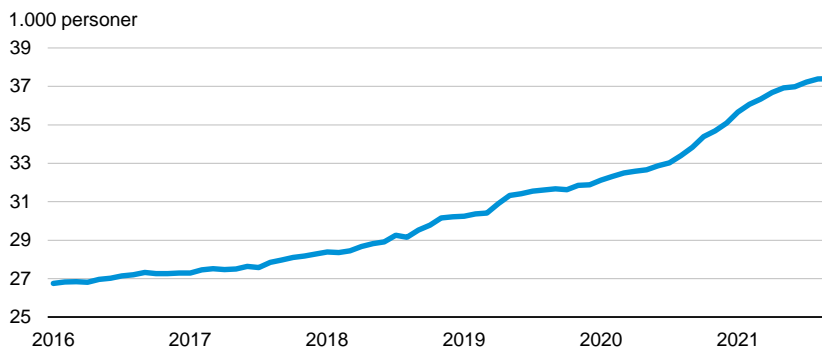
Den offentlige beskæftigelse bør nedbringes mere, end hvad regeringen lægger op til i seneste prognose

Det peger i retning af, at den offentlige beskæftigelse bør kunne nedbringes væsentligt mere, end hvad der indgår i den seneste prognose fra regeringen. Mange af de meransatte inden for social- og sundhedssektoren må være ansat som direkte konsekvens af merbehov i forbindelse med corona og bør derfor også falde ud af den offentlige beskæftigelse igen. Dykket i slutningen af 2021 i sundhedsvæsenet må forventes at være midlertidigt, da antallet af smittede med corona steg eksplosivt i slutningen af 2021 og ind i starten af 2022.

Historien er en anden, når man ser på de ansatte i den statslige administration. Her har beskæftigelsesstigningen i højere grad været en længerevarende trend. Fra før corona og frem til september 2021 er beskæftigelsen på området steget med ca. 5.500 personer. Det er omtrent det samme som stigningen fra januar 2016 og frem til december 2019. Samlet set er beskæftigelsen i administration i staten således steget med omkring 10.600 personer henover perioden.

Længerevarende stigning i statslig administration

Lønmodtagerbeskæftigelse i statslig administration, 2016-2021

Anm.: Egen sæsonkorrektur. Figuren viser branchekoderne 841100-841300 for staten.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

DI mener, at det er vigtigt, at regeringen og Folketinget løbende ser den offentlige sektor efter i sømmene, så den drives så effektivt som muligt, sådan at vi får mest muligt for skattekrone, og så vi opnår højere velstand, bl.a. ved at frigive arbejdskraft til den private sektor. Det kan også være med til at frigøre midler til andre områder, f.eks. til den grønne omstilling.